

Uiterste wille van Walburg, gravinne van Nieuwenaer.
Afschrift berustende op het Prov. Archief van Utrecht,
collectie Booth boek 22 B. bl. 82.

Wij Walburg grauinne van Nieuwenaer, Moers &c., vrouwe
tot Bedbur, Weerde &c. Ouerdenckende de zeeckerheijt des
doots ende onseeckere vre vandien, begerende daeromme
dselue te prevenieren bij tijtlicke dispositie van onse graef-
schappen, heerlickheijden, steeden, slooten ende andere goe-
deren, opdat die nae onse meijninge ende vuijterste begeerte

mogen werden geërft ende genoten, soo ist dat wij wederroepende alle onse voorgaende dispositien, hoe die oock mogen weesen, geen van allen vuytgesondert ende houdende dezelue voor nul, crachteloos ende van onweerden, ende begeerende in deesen te gebruijcken, voor soo veel het noot sij, het beneficie van octroijen, bij ons verworven ende die wij noch sullen mogen verweruen, verhopende meede dat ons den geenen die wij onse voorsz. graefschappen, heerlickheijden, steeden, slooten ende goederen maecten sullen niet hinderlick sall weesen dat, mits deese beswaerlicke oorlochs tijden ende andere publijkque swaricheijden wij van eenige onse leenheeren geen octroijen en hebben ofte en connen verweruen, van nieuws gedisponeert hebben sulcx hier nae volcht.

Inden eersten. Verstaen ende verclaren wij, dat den hoochgebooren prince Mauritz, gebooren prince van Oragnien, grave van Nassauwen, marquijs vander Veer etc. onsen lieven neuve, ons succedeeren sall in onse graeflickheijt, stadt, sloth ende goederen van Meurs ende dat huijs te Krackauw mette appendentien ende dependentien vandien ende an sulck recht ende actien als ons te oirsaecken vandien is compeeteerende, met laste dat s. Exc. sal bevorderen, dat de jngesetenen des voorss. graefschap inde christelicke gereformeerde religie ende in hair vrij ende gerechticheijden mogen werden gemainteneert, ende dat onse erffgenamen ende legatarisen in desen het effect van onsen vuyjtersten wille mogen genieten.

Ten tweeden. Dat den welgebooren onsen lieuen neve Adolpf, tweede zoone van onsen lieuen broeder, den oock welgebooren Arnout graue van Benthem, Steenvoirt, Teckelenborch etc. ons sall succedeeren in dat slot, stadt ende heerlickheijt van Bedbur met allen appendentien. Item in de heerlickheijt Geerstorp ende Rosberg, die goederen tot Muerick, den weert tot Merkenich, ende voorts alles wat wij vande keurvorsten ende bisschopen tot Coelen te leen ontfangen hebben, noch in onse portie des heerlickheijts Bodbergen

onse torniss (?) tot Keijzersweert, die tolrenten, tollinij ende alles, wes wij meede int sticht Coelen leggende hebben, van wat nature ofte conditie tselve is, mitsgaders in onse goederen gelegen in den landen van Gulich, met laste dat z. l. oock alle vterste devoir doen sall, om onse ondersaten aldaer bij de christelicke gereformeerde relligie ende in haere vrij- ende gerechticheijden te mainteneren, dat hij voorts de lasten, op de voors. goederen staende ende daer dselve hier nae beswaert sullen werden, gehouden sal wesen te dragen.

Hebben voorts inde graeffelickheijt Hoorn, de heerlickheden Weerd, Wissem, Kortersom, Bockholt, de voochdie van Toorn, den Brabandtschen landttol, het pantschap van Graue, de goederen inde ampten van Kessel ende Kricckenbeeck ende voort generalicken in alle de goederen, soo wel die vanden hertoge van Brabant. Gelderlant, den bisschop van Ludick, als graue van Loon als anderssins te leen houdende sij, als in alle andere onse goederen, meubilen ende immeubilen, actien ende crediten, onder de parthijen hiervoor gespecificeert, niet begrepen, die ten tijde van ons ouerlijden bevondeu sullen worden ons te competeceren, tot onsen universeel erffgenaem geïnstituert ende institueeren bij deesen de welgeboren onsen lieuen neeue ende verkooren zoon Georg Eberhard, graue van Solms etc., met laste, dat sijnder l. de schulden van onsen sterffhuijse sall betaelen, oock bij alle middelen daertoe arbeijden, dat onse ondersaten vande voors. graeffscap ende heerlickheijden inde christelicke gereformeerde religie in haer vrij- ende gerechticheijden mogen werden gedefendeert ende dat sijnder l. gehouden sal weesen vuijt de selve goederen te lacten volgen ende betaelen de naevolgende legaten:

Als inden eersten. Ten behoeue vanden armen bij ons ofte de executeuren van deesen onsen testamente te nomeneren duijsent gulden Brab. eens.

Item. Aen vrou Amelia, keurvorstinne, onse lieue suster, een paer goude soutvaten met corael gestoffeert ende een cop

van eenhoorn met gout gestoffeert, met ses messen vant selue ende noch ses goude leepelen met twee vergulde kandelaers.

Item. Aende welgeboren grauinne van Benthem een behancksel van een bedde, gefriseert met goude lakenen, te weeten, het beste bedde met decken spreijen, sluwijnen ende voorts alle sijn toebehooren, noch twee stoelen van goude laken, het schoonste tapijt voor t bedde.

Item. Aen joffr. Anna, geboren grauinne van Benthem onse oudste nichte, een carkandt met een bagge ende daer beneffens een spaense keeten van goude; noch aende twe ionge dochteren, haere susteren, elcx een bagge tot discretie vande executeuren van dcesen onse testamentoire dispositie hier nae te nomineeren.

Item. Aen joffr. Walburg, weesende de iongste dochter van den welgeboren graeff van Valckenstein bij ons geheven, een karkant met een bagge, hebbende de voorss. karkant twintich stucken, soo ringen als peerlen, ende elcx peerlstuck vier peerlen hebbende, voorts d' voorss. bagge, namentlick, een hertgen met vleugels, noch aende selue een ringe met gesteenten.

Noch aende wed^e. vrouwe van Bredenrode een silueren becken ende lampet, noch een ombehangsel van een bedde met een tapisserie tot de discretie van de executeurs.

Item. Ande welgeboren Hans Adolffzoon vanden welgeborenen graeff Wiernick van Valckenstein h. tot Brouck onse recht van pantschap opten tol tot Tiel en Herwarden.

Item. Aen Herman Diederick van Milendonck h. tot Goor, onsen tol aende Maeze gnt. den Brabantschen lanttoll.

Aen joncker Balthazar van Milendonck onse portie inde heerlickheit van Hulst metten incomen daer toe behoorende ende aldaer vallende.

Item. Aen vrou Agnes van Milendonek, vrouwe van Lokeren, een karkant gecomen van haere grootmoeder, ende aen Adolff Philips haeren soon een iaerlix losrente van vijff

hondert gulden Brab., ende soo hij compt te steruen voor ons testatrice, verstaen wij dat d' voorss. vrou van Lokeren inde selve renten succederen sall.

Item. Aen de kijnderen van Willem van Wiel bij vrou Magdalene van Bredenrode geprocreet, een lossrente van vijff hondert guld. jaerlicx.

Noch aen jonckheer Aacht van Milendonck onse halue heerlicheijt van Bodbergen bij Berck.

Item. Wij maecken ende bespreecken Catarina van Alpen, onse camerwijff, een lossrente van hondert vijftich guld. jaerlicx, te lossene den penninck sestien, die wij willen dat haer verseeckert ende betaelt sall worden op onse heerlickheijt Bedbur, tot laste van onsen successeur inde selue heerlickheijt.

Item. Sal onsen vniverseel gehouden wesen te laeten volgen aen twee jofferen, die tot onsen ouerlijden bij ons sullen wonen, alle onse clederren, tsij van laecken, sijde, fluweel ofte andersins, ende dat onvermindert haer verder gerechticheijt als andere.

Noch aen joffr. Anna van Brouck duijssent guld. Brab.

Item. Aen Reijnier Cant, burgem^r. tot Amsterdam, een vergulden cop gecomen vanden graef van Buuren h. m., daer op de stadt van Engelstadt gedreuen staet.

Item. Aen mr. Adriaen van Weerenstein meede een vergulde cop gecomen aende graue van Buuren, daer op de slach ofte het beleg, voor Engelstad geschiet, gedreuen ofte gemaect staet.

Noch aen des voorss. Weeresteijns huijsfr. een silueren wattervat met een becken, op welck het wapen van Nieuwenair staet, ende noch een damast'ammelaecken met de historie van Abel ende Cain met twee douzijn seruietten daerop gelijkende.

Item. Aen joffr. Johanna Coninx, wed^e. van mr. Jasper van Berch een lang ammelaecken van damast met de historie van Holofernes met alle de seruietten van denselven patrone, te weten, vier douzijn ofte meer.

Item. Aen Johan Inuengenhoff, onsen hofmr., twe siluere coppen, een silueren lampet ende een waterpot

Ordonneren voorts, dat onsen vniverseelen erfgenaem gehouden sall weesen, allen den genen, die ten tijden van onsen ouerlijden in onsen dienst weesen sullen, van haere verdiensten voor all eerlick ende wel te contenteeren.

Item dat die geene die van onsen legatarisen hier bouen genomineert deese onse dispositie testamentaire off enich point van dien in rechten of daer buijten sullen willen queruleeren ofte disputeeren, directelick ofte indirectelicken, mitter daet sullen veruallen van haere legaeten, ten proufijte van onse geinstitueerde erfgenamen, authoriseren meede sijn Exc., den welgeboren graeff Adolff van Benthem, ende onsen voorss. geinstitueerden vniverseelen erfgenaem metter daet nae onsen ouerlijden te aenveerden ende te behouden die graeffschappen, steeden, slooten, heerlickheijden ende andere goederen, henluijden respectiuelick en hier vooren gemaect, ende dat sij luijden tot vorderinge ende voorstant van haer voorss. recht sullen oirbaer vinden. Verstaen oock tallen tijden deesen onsen vuyjtersten wille te mogen veranderen, ofte verminderen, nae dat ons goetduncken sall, ende op dat int voltrecken ende volbrengen van deesen onsen vuyjtersten wil in geene pointen gebreck en vallen, hebben wij versocht ende versoecken bij deesen de heeren Staten Generael vande vereenichde provincien (in wiens protectie ende bescherminge wij ons ende onse successeurs houden) dat HE. Mo. belieue, doer eenighe haere gecommitteerden dselve executie op haere naeme te doen doen, begeerende eijntelicken, dat deese onse vuterste dispositie ende wille effect sal sorteeren, het sij in crachte van een solemneel testament, codicelle, gifte vuyt saecke des doots ofte andere vuyjterste wille, sulcx alst nae rechten, costuijmen ofte goede gewoonten best sal mogen geschieden; versoeckende alle hoghe ouericheijden, princen, vorsten ende andere, des noot sijnde, daer aen die goede hant te willen houden, oock niet tegen-

staende bevonden mochte worden enighe solemniteijten, acten ofte proceduren nae rechten ofte coustuijmen vanden landen, gelijcke saecke requireerende, niet gebruijckt, vercregen ofte vervolcht te sijn, die wij bidden ende versoucken dat dese onse dispositie omme redenen voorss. niet en sullen beiegenen, maer gehouden worden als gederogeert, op dat inder bester formen ende manieren deese onse dispositie effect mach sorteren.

Aldus bij ons gedaen inder stadt Utrecht onser woenplaetse opten XXVIII October inden iaere 1594.

Ende ten eijnde dit secreet mach blijuen, hebben wij tselue in vijf bladeren gescreuen opt spatium van elck bladt, ende alhier onderteijckent ende onsen segel daer op gedruckt.

Ende was onderteijckent aldus

WALBURCH graeffinne zu NUENAER.